

РЕШЕНИЕ

№ 37

гр. София, 05.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Б СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Станимира И.а

Членове: Райна Мартинова
Георги Стоев

при участието на секретаря Йорданка В. Петрова
като разгледа докладваното от Райна Мартинова Въззивно гражданско дело
№ 20221100507223 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С Решение № 20035994/16.05.2022 г. по гр.д. № 42081/2020 г. по описа на СРС, 179 състав Главна дирекция „П.б. и з. на н.“- МВР е осъдена на основание чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. чл. 179, ал. 1 ЗМВР, вр. чл. 178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР да заплати на П. И. Б. сумата от 1410 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен извънреден труд, получени чрез преизчисляване на нощния труд с коефициент 1,143, отчетен като извънреден и законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба – 01.09.2020 г. до окончателното изплащане на вземането и на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД сумата от 209,42 лева, представляваща обезщетение за забава върху главницата, считано от падежа на всяко вземане до предявяване на иска – 31.08.2020 г., ведно с лихвата за забава върху главниците от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане, както и направените разноски в размер на 450 лева.

Срещу решението е постъпила въззивна жалба вх. № 25041013/23.05.2022 г., подадена от Главна дирекция „П.б. и з. на н.“ – МВР. В жалбата са изложени съображения за неправилност на постановеното

решение. Въззивникът – ответник в първоинстанционното производство поддържа, че неправилно първоинстанционният съд е приел, че положението от ищеца труд е извънреден, а той е изчислен сумарно при полагане на нощен труд в часовия интервал 22.00-6.00 часа – 8 часа за процесния период и той е отчетен след прилагане на разпоредбите на чл. 9, ал. 1, 2 и 3 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ). Поддържа, че не е налице празнота в нормативната уредба на МВР, както се твърдяло в исковата молба, относно изчисляване и изплащане на 1 час нощен труд. Посочва, че отчитането и заплащането на нощния труд за служителите на МВР намира правната си регламентация в чл. 179, ал. 1 и 2 и чл. 187, ал. 3 и ал. 9 от ЗМВР, Наредба № 81213-776/29.07.2016 г. на МВР, а неговият размер се определя със заповед на Министъра на вътрешните работи. Часовата норма била 8 часа, а не 7 часа, както е предвидено в чл. 140 от Кодекса на труда. Поддържа, че не следва да се прилагат текстовете на чл. 9, ал. 1, 2 и 3 от НСОР, тъй като в КТ е предвидено, че 7 часа положен нощен труд се заплаща като 8 часа след умножение с коефициент 0,143, както било посочено в изготвената по делото експертиза. Поддържа, че в този смисъл било и тълкуването на чл. 20 и 31 от Хартата на основните права, посочено в дело С-262/2020 г. на Съда на ЕС. Моли обжалваното решение да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което да бъдат отхвърлени предявените искове – главен и акцесорен като неоснователни. При условията на евентуалност прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, претендирано от въззиваемия.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК не е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемия – ищец в първоинстанционното производство Д.И.Н.. С писмени бележки вх. № 86451/14.12.2022 г. процесуалният му представител поддържа становище за неоснователност на въззивната жалба.

СОФИЙСКИЯТ ГРАДСКИ СЪД, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено от **ФАКТИЧЕСКА СТРАНА** следното:

Производството по гр.д. № 42081/2020 г. по описа на СРС, 179 състав е образувано по искова молба, подадена от П. И. Б. против Главна дирекция „П.б. и з. на н.“ – МВР, с която е предявен иск с правно основание чл. 176, във

връзка с чл. 187 във връзка с чл. 178, ал.1, т. 3 от Закона за министерството на вътрешните работи и чл. 86 от Закона за задълженията и договорите. Ищецът П. И. Б. твърди, че е служител в 01 РС ПБЗН-СД ПБЗН към Главна дирекция „П.б. и з. на н.“ към МВР, като съгласно чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е със статут на държавен служител. Поддържа, че в периода от 25.08.2017 г. до 06.07.2020 г. е получавал допълнително възнаграждение за изработен извънреден, нощен труд и труд в празнични дни при неправилно изчислена ставка, тъй като в процесния период е била налице непълнота в нормативната уредба. Посочва, че поради това се прилагат нормите на НСОРЗ. Ищецът твърди, че в исковия период е отработил общо 182 нощни смени, като е положил 1840 часа нощен труд, които преизчислени с коефициент 1,143 се равняват на 2103,12 часа дневен труд. Разликата от 263,12 часа не била платена на служителя и дължимото допълнително възнаграждение е в размер на 1410,13 лева. Твърди, че ответникът е изпаднал в забава за плащане на допълнително възнаграждение за периода от 01.12.2017-31.08.2020 г. в размер на 209,42 лева. Претендира законна лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане, както и направените по делото разноски за адвокатско възнаграждение.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от ответника Главна дирекция „П.б. и з. на н.“ - МВР, с който оспорва предявените искове. Заявява, че не оспорва твърдението, че ищецът Д.И.Н. е държавен служител в служебно правоотношение с ответника в процесния период, както и че е полагал труд на 24 часови смени, от които между 22.00 и 6 часа (8 часа) през процесния период. Поддържа, обаче, че не е налице празнота в нормативната уредба относно определяне на размера на допълнителното възнаграждение на служителите в МВР за нощен труд. Продължителността на нощния труд за служителите на МВР била определена на 8 часа. Регламентацията на разпределението на работното време, отчитането му, компенсирането на държавните служители извън редовното време, режимът на дежурствата, времето за отдих и почивките на държавните служители били определени с Наредба 8121з-776/29.07.2016 г. на Министъра на вътрешните работи. В процесния период били издадени и заповеди на Министъра на вътрешните работи, с които е определен размерът на допълнителното възнаграждение за нощен труд. Моли предявените искове да бъдат отхвърлени. Претендира направените по делото разноски и юрисконсултско възнаграждение.

В първоинстанционното производство за установяване на настъпилото събитие са събрани писмени и е прието заключение на съдебно-счетоводна експертиза.

Не е спорно между страните, че П. И. Б. е заемал ВСА в Първа ПСПБЗН към СДПБЗН при ГДПБЗН – МВР, както и че в периода от 25.08.2017 г. до 06.07.2020 г. е давал 24-часови дежурства.

От приетото по делото заключение на съдебно-счетоводна експертиза се установява, че в исковия период действително отработените часове нощен труд са 1600 часа за работа в 200 денонощни смени по 24 часа, които умножени с коефициент 1,143 се превръщат в 1827 часа дневен труд. Вещото лице посочва, че за разликата от 188 часа ищецът не е компенсирал с полагащото му се възнаграждение в размер на 1410 лева. Дава заключение, че обезщетението за забавено плащане на исковия период е в размер на 209,42 лева.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от **ПРАВНА СТРАНА** следното:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните. При извършена проверка съдът намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо.

Във връзка с доводите, изложени във въззивната жалба съдът намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 176 от Закона за МВР брутно месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. Допълнителни възнаграждения се изплащат на държавните служители за прослужено време (т.1), изпълнение на специфични служебни дейности (т. 2), **извънреден труд (т. 3)**, работа при специфични условия (т. 4), постигнати резултати в служебната дейност (т.5), (чл. 178, ал. 1 от ЗМВР – в приложимата му редакция към исковия период). В чл. 179, ал. 1 и ал. 2 от ЗМВР е предвидено, че на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за

научна степен, за полагане на труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение, като условията и редът за изплащането им се определят с наредба на министъра на вътрешните работи, а техният размер – с негова заповед.

В разпоредбата на чл. 187, ал. 1 от Закона за министерство на вътрешните работи (в редакцията към ДВ бр. 81/2016 г.) е предвидено, че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. В ал. 3 е предвидено, че работното време на държавните служители, които работят на смени (8-, 12- или 24-часови смени) **сумирано за тримесечен период**, като при работа на смени е възможно **полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч.**, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. Съгласно чл. 187, ал. 5 и ал. 6 от ЗМВР работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с допълнителен платен годишен отпуск за работата в работни дни и с възнаграждение за извънреден труд за работата в почивни и празнични дни – за служителите на ненормиран работен ден и с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, като **възнаграждението е в размер на 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.**

Въз основа на законова делегация на чл. 187, ал. 9 от ЗМВР е издадена Наредба № 8121з-776/29.06.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, действала през исковия период. Съгласно чл. 31, 32 и 33 от наредбата положеният извънреден труд се заплаща съобразно разпоредбите на ЗМВР, като няма разпоредба уреждаща плащане на допълнително възнаграждение за нощен труд, положен от държавния служител. Наредба № 8121з-776/29.06.2016 г. е отменена с решение от 10.12.2019 г. по адм. д. № 8601/2019 г. по описа на ВАС, обнародвано в Държавен вестник на 14.01.2020 г. Действала през процесния период е и Наредба № 8121з-908/02.09.2018 г. за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители за научна степен, за полагане на труд през нощта от

22, 00ч. до 06, 00ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение в сила от 14.08.2018 г., както и Наредба № 81213-1059/26.09.2019 г. за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22, 00ч. до 06, 00ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение в сила на 04.10.2019 г. С тези две наредби се въвежда правило, че се дължи допълнително възнаграждение за положения нощен труд от 22 до 6 часа. В приложимите към процесния период поздаконови нормативни актове, обаче, не е предвидено правило за трансформиране на нощния труд в дневен. В този случай, следва да се има предвид разпоредбата на чл. 188, ал. 2 от ЗМВР държавните служители, които полагат труд за времето между 22,00 и 6,00 ч., се ползват със специалната закрила по Кодекса на труда. Следователно и доколкото ЗМВР е специален закон, уреждащ статута на държавните служители в МВР, то за неуредените случаи субсидиално намират приложение разпоредбите на Закона за държавния служител и Кодекса на труда (В този смисъл е т. 23 от ТР № 6/06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС).

Съгласно разпоредбата на чл. 67, ал. 7, т. 1 от Закона за държавния служител и чл. 20 и чл. 21 от Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация допълнителното възнаграждение за всеки отработен нощен час или част от него (след 22, 00ч. до 06, 00ч.) е до 0, 25 лв, а за положен извънреден труд за работа при сумирано изчисляване на работното време се заплаща допълнително възнаграждение от 50% върху индивидуалната основна заплата. В НСОПЗ – чл. 8 (в относимата му редакция) също е предвидено правило, че за всеки отработен нощен час или за част от него между 22,00 ч. и 6,00 ч. на работниците и служителите се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0,25 лв. В този смисъл и държавните служители в МВР имат право да получават възнаграждение за положен от тях нощен и извънреден труд, като не могат да бъдат поставяни в неравностойно положение спрямо другите държавни служители и полагащите труд по трудово правотношение (в този смисъл Решение № 311/08.01.2019 г. по гр. д. № 1144 по описа за 2018 г. на ВКС, IV-то Г. О., постановено по реда на чл. 290 от ГПК).

Относно правилата при сумарно отчитане на работното време (каквото е процесното) на служителите следва да се прилага и правилото за

трансформиране на нощните часове в дневни, предвидено в чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ, като това следва да се извърши независимо от това дали ответникът е изпълнил задължението си да заплати на ищеца допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0,25 лева на всеки отработен час през нощта. Това е така, тъй като законодателят е предвидил увеличено заплащане на нощния труд в сравнение с дневния, като това увеличение се изразява на първо място в запазването на ставката за дневното работно време, като изравняването се извършва със съответни коефициенти в зависимост от начина на изчисляване и отчитане на работното време (подневно или сумирано) - виж чл. 9, ал. 2 НСОПЗ и на второ място - в заплащане на допълнително трудово възнаграждение към така увеличеното възнаграждение, чийто минимален размер е установен в ЗМВР, чл. 67 от ЗДСл и приложимите актове и чл. 8 НСОПЗ (В този смисъл Решение № 14/27.03.2012 г. по гр. д. № 405/2011 г. на ВКС, IV-то Г. О., постановено по реда на чл. 290 от ГПК).

Съгласно правилото, предвидено в чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. В исковия период **липсва** норма, която да определя **нормалната продължителност на нощното работно време** при подневно отчитане на работното време, поради което съответно приложение намира разпоредбата на чл. 140, ал. 1 от Кодекса на труда съгласно което нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа. Отношението между определената в чл. 187, ал. 1 от ЗМВР нормална продължителност на работното време – 8 часа дневно или 40 часа седмично и нормалната продължителност на нощното работно време – 7 часа, установени за подневно отчитане на работното време на служителите в МВР, е 1. 143.

В разпоредбата на чл. 18, ал. 3 от НСОПЗ е предвидено, че при сумирано изчисляване на работното време броят на отработените дни се установява, като отработените часове през месеца след превръщането на нощните часове в дневни се разделят на дневната продължителност на работното време, установена за работното място при подневно отчитане на работното време. В

приложимата към процесния период Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. не е предвидена подобна корекция чрез превръщане на нощните часове в дневни при отчитане и заплащане на извънреден труд. В чл. 26, ал. 1 от тази наредба е предвидено, че при сумирано отчитане на работното време общият брой на отработените часове по график се сравнява с нормата работни часове за отчетния период, получена от броя календарни работни дни за периода, умножени по цифрата осем. Получените часове над тази норма се отчитат като положен труд извън редовното работно време. С оглед изложеното по-горе относно приложимостта на разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ следва отработените нощни часове от ищеца да бъдат преизчислени с коефициент 1,143 и следва да се вземат предвид при преценка дали е положен извънреден труд (извън установеното за него работно време).

Тези изводи не се променят и от постановеното Решение от 24.02.2022 г. по дело С-262/20 на СЕС, доколкото в него се приема, че е допустимо определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, ☐ тоест е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел. Приложимото законодателство не предвижда съществуването на такива критерии, които да обосновават различно третиране на служителите от публичния и частния сектор, поради което и следва да бъдат приложени нормите, свързани с преизчисляване на нощния труд в дневен.

От приетото по делото заключение на съдебно-счетоводна експертиза се установява, че Д.И.Н. е положил нощен труд от 1600 часа, които преизчислени с коефициент 1,143 са в размер на 1827 часа, като разликата между полученото и дължимо допълнително възнаграждение е 1410 лева, а обезщетението за забава за периода от края на месеца следващ съответното тримесечие или за периода от 01.12.2017-31.08.2020 г. е в размер на 209,42 лева.

По изложените съображения и поради съвпадане на изводите на въззивния съд с тези на Софийски районен съд обжалваното решение следва да бъде потвърдено изцяло.

Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал. 3 от ГПК въззивникът следва да бъде осъден да заплати направените във въззивното производство разноски в размер на 400 лева, представляващи платено адвокатско възнаграждение. Направеното възражение по чл. 78, ал. 5 от ГПК се явява основателно, тъй като уговореното и заплатено адвокатско възнаграждение не е справедливо по смисъла на чл. 36 от Закона за адвокатурата с оглед извършената от адвоката работа. Във въззивното производство не е представен отговор на въззивна жалба и представител не се е явил в съдебно заседание. Приложена е писмена з., с която е представен списък за разноски за претендирания размер от 650 лева, който не съответства на фактическата и правна сложност на делото.

Предвид на изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 20035994/16.05.2022 г. по гр.д. № 42081/2020 г. по описа на СРС, 179 състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК Главна дирекция „П.б. и з. на н.“- МВР, гр. София, ул. ****, да заплати на **П. И. Б.**, ЕГН-*****, гр. София, ул. **** сумата от **400 лева**, представляваща направени във въззивното производство разноски за адвокатско възнаграждение.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____